

**Каляндар
знамянальных
и памятных дат
г. Жодзіна
на 2022 г.**

Каляндар знамянальных і памятных дат г. Жодзіна на 2022 г.

- **355** год назад пачалося будаўніцтва паштовага тракта Вільня – Маладзечна – Мінск – Барысаў – Смаленск – Масква, які злучыў сталіцу Вялікага Княства Літоўскага з Расійскай дзяржавай. Гэты тракт прайшоў праз Багуслаў Поле. (1667)
- **100** год з дня нараджэння **Цікуновай Ніны Якімаўны** (1922, в.Сласцены Чавускага р-на Магілёўскай вобл.), жыхаркі г. Жодзіна з 1953г., настаўніцы пачатковых класаў СШ №1 і №2. У 1958г. яна была ўзнагароджана знакам “Выдатнік народнай асветы”, у 1962г. – Ганаровай граматай Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР, а ў 1963г. – удастоена ганаровага звання “Заслужаны настаўнік БССР”.
- **100** год з часу адкрыцця пачатковай школы на базе народнага вучылішча. Пры школе працавала бібліятэка-чытальня.(1922)
- **90** год назад у Жодзіне адкрыліся першыя дзіцячыя яслі па вул. Ленінскай. (1932)
- **70** год таму ў Жодзіне па вул. Спартыўнай быў пабудаваны стадыён СмолГРЭС. (1952)
- **55** год назад быў створаны аддзел сацыяльнай абароны насельніцтва (раней аддзел сацыяльнага забеспячэння). (1967)
- **45** год назад адкрылася першая цэнтральная ашчадная каса №8161, у склад якой уваходзіла 5 філіялаў і оперчастка (1977). У 1987г. пераведзена ў новы будынак (вул. 50 год Кастрычніка, 25-а).
- **40** год таму кавальскі завод цяжкіх штамповак (цяпер ААТ “КЗЦШ”) прыступіў да выпуску серыйнай прадукцыі. (1982)
- **45** год назад у Жодзіне была адкрыта гарадская паліклініка. (1977)
- **25** год назад пачала працаваць бібліятэка царкоўнага прыхода святога Архангела Міхаіла. (1997)

Студзень

- **30** год назад у Жодзіне створана першая ў Рэспубліцы Беларусь жаночая гімназія. (1992)

5 студзеня

- **60** год назад было заснавана будаўнічае ўпраўленне №30. (1962)

6 студзеня

- **65** год з дня нараджэння **Андруковіча Канстанціна Мікалаевіча** (6.01.1957, г. Жодзіна), беларускага мастака. Працуе ў станковым жывапісу. З 2000г. - член Беларускага саюза мастакоў. Удзельнік шматлікіх выстаў з 1981 г. Яго творы знаходзяцца ў Нацыянальным мастацкім музеі Беларусі, Музеі сучаснага мастацтва Беларусі, музеі гісторыі беларускай літаратуры, фондах Беларускага саюза мастакоў, у галерэях і прыватных калекцыях Беларусі, Германіі, Марока, Фінляндыі, Японіі, Галандыі і іншых краін.

11 студзеня

- **85** год з дня нараджэння **Жукоўскага Рыгора Сцяпанавіча** (11.01.1937 Амурскя вобл., Зейска-Учугурскі р-н, прыск Мікалаеўск), У 1959 годзе ён узначаліў толькі што створаную дзіцячую спартыўную школу ў г.Жодзіна, дзе праводзіў трэніроўкі па плаванні і водным пола. У 1982г. Жукоўскі Р.С. ўдастоены ганаровага звання “Заслужаны трэнер БССР”.

Люты

- **35** год назад пачала працаваць гарадская стаматалагічная паліклініка. (1987)

1 лютага

- **45** год назад адчынілася дзіцяча-юнацкая спартыўная школа ААТ “БелАЗ” з аддзяленнямі футбола, самба, дзюдо лёгкай і цяжкай атлетыкі. (1977)

3 лютага

- **75** год з дня нараджэння **Шышлова Мікалая Пятровіча** (3.02.1947, г.Жодзіна), беларускага мастака. Удзельнік мастацкіх выстаў з 1975г. Яго творы экспанаваліся на міжнародных, усесаюзных і рэспубліканскіх выставах. Працуе ў дэкаратыўна-прыкладным мастацтве (кераміка), жывапісе і графіцы.

15 лютага

- **115** год з дня нараджэння **Мухіна Мікалая Дзмітрыевіча** (15.02.1907, в. Арэфіна 1-е Смаленскага пав. – 3.03.1996), беларускага вучонага ў галіне селекцыі і сельскагаспадарчых раслін. Доктар сельскагаспадарчых навук БССР (1963), прафесар (1964), з 1967г. удастоены звання “Заслужаны дзеяч навукі БССР”. Намеснік дырэктара БелНДІЗ па навуковай рабоце (1961 – 1978). У 1973г. Мухіну М. Д. было прысвоена званне Героя Сацыялістычнай Працы.
- **75** год назад у г.Жодзіна была арганізавана база аддзела працоўнага забеспячэння, якая паклала пачатак Жодзінскаму гархарчпрамгандлю. З 1997г. – ААТ “Меркурый і К”. (1947)

22 лютага

- **90** год з дня нараджэння **Міско Івана Якімавіча** (22.02.1932, Слоніўскі р-н), скульптара. Народны мастак Беларусі, заслужаны дзеяч мастацтваў Беларусі, акадэмік Міжнароднай акадэміі інфармацыйных тэхналогій, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі СССР (1977 г.). Адзін са стваральнікаў манумента ў гонар Маці-патрыёткі.

26 лютага

- **100** год з дня нараджэння **Кулакова Аляксандра Васільевіча** (26.02.1922, г. Мінск). 2 ліпеня 1944 г. пры вызваленні Жодзіна экіпаж танка Т-34, якім камандаваў гв. старшыня Кулакоў А.В., знішчыў варожую артылерыйскую супрацьтанкавую батарэю, што дазволіла развіць поспех наступлення па вызваленню Жодзіна 3-й гвардзейскай танкавай брыгадзе.

Сакавік

10 сакавіка

- **80** год з дня нараджэння **Ткачова Міхася Аляксандравіча** (10.03.1942, г. Мсціслаў – 31.10.1992), археолага, гісторыка, палітычнага дзеяча. Доктар гістарычных навук (1987), прафесар (1989). У 1964г. працаваў у СШ №3 г.Жодзіна выкладчыкам гісторыі, намеснікам дырэктара па выхаваўчай рабоце, чытаў лекцыі ў Жодзінскім філіяле БПШ. У 1978г. абследаў тэрыторыю ў межах г.Жодзіна. У 1977г. выйшла яго першая кніга “Замкі Беларусі”. За вялікі ўклад у развіццё гістарычнай навукі і культуры адным з першых быў узнагароджаны медалём Францыска Скарыны (1992) і польскім ордэнам “Ганаровы дзеяч культуры польскай” (1989).

14 сакавіка

- **90** год з дня нараджэння **Рыжанкова Мікалая Аляксеевіча** (14.03.1932, Чавускі р-н – 8.12.1994), скульптара. Заслужаны дзеяч мастацтваў Беларусі, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі СССР (1977 г.). Адзін са стваральнікаў манумента ў гонар Маці-патрыёткі.

18 сакавіка

- **30** год назад пачаў працаваць вопытна-эксперыментальны механічны завод “Рэміз”. (1992)

22 сакавіка

- **100** год з дня нараджэння **Войтава Дзмітрыя Фёдаравіча** (22.03.1922, в.Старына Мсціслаўскага р-на Магілёўскай вобл. – 16.03.2000), жыхара горада Жодзіна, ветэрана Вялікай Айчыннай вайны, поўнага кавалера ордэнаў Славы.

Красавік

10 красавіка

- **150** год з дня нараджэння **Купрыянавай Настассі Фамінічны** (10.04.1872, в. Мяхеды Лагойскага р-на – 13.04.1979), маці Героя Савецкага Саюза Купрыянава П.І. 29.05.1972 г. ёй

прысвоена званне “Ганаровы грамадзянін горада Жодзіна”.
Стала правобразам гераіні манумента ў гонар Маці-патрыёткі ў
г. Жодзіна.

Май

- **30** год назад Жодзінскім гарадскім выканкамам была зарэгістравана парафія Фацімскай Божай Маці. (1992)

4 мая

- **35** год назад пачаў працаваць Жодзінскі гарадскі цэнтр гігіены і эпідэміялогіі. (1987)

7 мая

- **45** год назад ў СШ №1 пачаў працаваць музей баявой славы імя Героя Савецкага Саюза П.І. Купрыянава (1977). 28 сакавіка 1980г. музею было прысвоена званне “Выдатны школьны музей”, а ў 1981г. атрымаў званне – “народны музей”.
-

17 мая

- **80** год з дня нараджэння **Кроха Уладзіміра Максімавіча** (17.05.1942), які за сваю плённую працу на ААТ “БелАЗ” у 1998г. удастоены ганаровага звання “Заслужаны работнік прамысловасці Рэспублікі Беларусь”.
- **20** год назад на базе грамадскага аб’яднання “Новая Касталія” адчыніўся маладзёжны інфармацыйны цэнтр (МІЦ). (2002)

Чэрвень

3 чэрвеня

- **30** год назад Указам Прэзідыума Вярхоўнага Савета РБ у г.Жодзіна быў створаны народны суд. (1992)
-

13 чэрвеня

- **25** год назад ў г. Жодзіна была створана гарадская арганізацыя Беларускай Патрыятычнай Саюз Моладзі (БПСМ), цяпер – Беларускай Рэспубліканскай Саюз Моладзі (БРСМ). (1997)

Ліпень

1 ліпеня

- **60** год назад было створана Жодзінскае лясніцтва. (1962)

6 ліпеня

- **95** год з дня нараджэння **Сідаровіча Івана Раманавіча** (6.07.1927, в.Чырвонае Пружанскага р-на Брэсцкай вобл. – 08.01.2017), другога дырэктара ААТ БелАЗ (1961 – 1972гг.). Сідаровіч І. Р. быў узнагароджаны ордэнам Леніна і ордэнам Працоўнага Чырвонага Сцяга, Ганаровымі граматамі Вярхоўнага Савета БССР. У 1968г. Івану Раманавічу Сідаровічу і групе кіруючых работнікаў БелАЗа прысвоена званне лаўрэатаў Дзяржаўнай прэміі. У 1972 г. І. Р. Сідаровічу прысвоена званне ганаровага грамадзяніна г. Жодзіна.

10 ліпеня

- **85** год з дня нараджэння **Шчырага Эдуарда Рыгоравіча** (10.07.1937, г.Смалявічы Мінскай вобл. – 15.04.1999), кіраўніка народнай капэлы ПК БелАЗ, кампазітара, выкладчыка дзіцячай школы мастацтваў. У 1990г. за высокі прафесіяналізм і творчую актыўнасць Шчыраму Э. Р. было прысвоена званне “Заслужаны работнік культуры РБ”, а ў 1998г. ён узнагароджаны Ганаровым знакам Міністэрства культуры РБ і медалём «За трудовыя заслугі”.

Жнівень

- **75** год назад пачалося будаўніцтва пасёлка аўтамабілебудаўнікоў. (1947)
- **50** год назад у Жодзіне адчыніўся дзіцячы сад №12 “Берэзка”. (1972)

Верасень

14 верасня

- **30** год назад у Жодзіне адкрылася нядзельная школа пры царкоўным прыходзе св. Архангела Міхаіла. (1992)

23 верасня

- **30** год назад у г. Жодзіна была створана пракуратура. (1992)

27 верасня

- **20** год назад у г. Жодзіна адбылося ўрачыстае адкрыццё парка імя 50-годдзя Беларускага аўтамабільнага завода і яго галоўнага ўпрыгожвання – БелАЗа–трыццацітонніка на высокім мармуровым пастаменце. (2002)

Кастрычнік

1 кастрычніка

- **60** год з пачатку гісторыі аўтапарка №18. (1962)

8 кастрычніка

- **70** год з дня нараджэння **Клябанава Анатоля Мікалаевіча** (8.10.1952, г.Жодзіна), беларускага спартсмена (воднае пола). Майстар спорту СССР міжнароднага класа (1975). Чэмпіён свету 1975г. Пераможца і прызёр міжнародных спаборніцтваў.

22 кастрычніка

- **70** год з дня нараджэння **Горына Уладзіміра Вячаслававіча** (22.10.1952, г.Арол, Расія – 30.07.1996), беларускага вучонага ў галіне заатэхніі. У 1976 – 1980гг. і з 1985г. у БелНДІЖ, з 1990г. па 1996г. дырэктар інстытута і адначасова навукова-вытворчага аб’яднання “Племэліта”). Доктар сельскагаспадарчых навук, прафесар (1992), чл.-кар. Акадэміі аграрных навук РБ (1994).

Лістапад

6 лістапада

- **20** год назад на будынку чыгуначнага вакзала “Жодзіна” бала ўстаноўлена мемарыяльная дошка ў памяць аб жодзінскіх героях-падпольшчыках. (2002)

15 лістапада

- **40** год назад адчынілася аптэка №192. (1982)

Снежань

- **60** год назад пачаў працаваць кінатэатр «Юность». (1962)
- **40** год назад пачаў працаваць Дом быту па пр. Леніна. (1982)
- **35** год назад пра палацы Беларускага аўтазавода быў створаны ансамбль беларускай песні “Медуніца” (1987). 30 чэрвеня 1993г. калектыў атрымаў званне “народны”.

8 снежня

- **75** год з дня нараджэння **Ермалінскай Алы Фёдараўны** (8.12.1947), якой за высокія працоўныя дасягненні на ААТ “Світанак” у 1998г. прысвоена званне “Заслужаны работнік прамысловасці Рэспублікі Беларусь”.

11 снежня

- **80** год з дня нараджэння **Сабалеўскага Аляксандра Аляксандравіча** (11.12.1942, г.Жодзіна Мінскай вобл. – 28.11.2020), беларускага архітэктара. Заслужаны архітэктар Беларусі (1991). З 1977г. галоўны архітэктар праектаў інстытута “Белдзяржпраект”, адначасова кіраўнік персанальнай творчай майстэрні.

15 снежня

- **110** год з дня нараджэння **Дзеравянка Мікалая Іванавіча** (15.12.1912, г. Масква - 24.11.1973), першага дырэктара ОАО БелАЗ (1958 – 1961). Узнагароджаны ордэнамі Працоўнага Чырвонага Сцяга, Кастрычніцкай Рэвалюцыі, адзначаны медалём Арабскай Рэспублікі Егіпет за ўклад у будаўніцтва Асуанскай плаціны. У г. Жодзіна адна з вуліц носіць яго імя, дзе на доме № 12 адкрыта мемарыяльная дошка (23.09.1998).

30 снежня

- **45** год назад ў Жодзіна прыйшоў прыродны газ з Сібіры, адбылася газіфікацыя прыродным газам прадпрыемстваў і жылых дамоў. (1977)
- **35** год назад быў уведзены ў строй Жодзінскі хлебазавод. (1987)

Імянны паказальнік

Андруковіч К.М.	2
Войтаў Д.Ф.	4
Горын У.В.	7
Дзеравянка М.І.	8
Ермалінская А.Ф.	8
Жукоўскі Р.С.	2
Клябанаў А.М.	7
Крох У.М.	5
Кулакоў А.В.	3
Купрыянава Н.Ф.	4
Купрыянаў П.І.	4, 5
Міско І.Я.	3
Мухін М.Д.	3
Рыжанкоў М.А.	4
Сабалеўскі А.А.	8
Сідаровіч І.Р.	6
Ткачоў М.А.	4
Цікунова Н.Я.	1
Шчыры Э.Р.	6
Шышлоў М.П.	3

Каляндар знамянальных і памятных дат г. Жодзіна 2022

Складальнік: Копцік С.К.

Рэдактар: Глушаніна А.А.

Камп'ютэрная вёрстка: Копцік С.К.

Дызайн вокладкі: Нырकोў Д.В.

Адказы за выпуск: Копцік С.К.

Падпісаны да друку: 15.11.21г.

Тыраж: 5 экз.

Заказ № 4

Цэнтральная гарадская бібліятэка г. Жодзіна.

222160, г. Жодзіна, пр. Міру, 21

тэл.

E-mail: mail@libzhodino.by

**Дзяржаўная ўстанова культуры
"Цэнтральная гарадская бібліятэка г. Жодзіна"
Адзел абслугоўвання і інфармацыі**

**222161 г. Жодзіна, пр. Міру, 21
Тэл.: libzhodino@gmail.com
Сайт: <http://libzhodino.by/>**